

การป้องกันโรคปริทันต์อักเสบ ในผู้ป่วยเบาหวาน

โดย ทพญ.ธันย์ชนก บุรีศรี
สำนักทันตสาธารณสุข

Contents

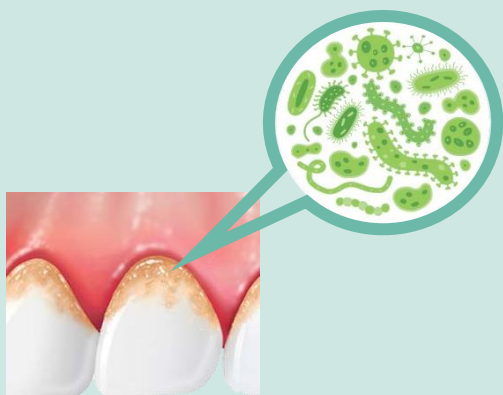

- สาเหตุและปัจจัยเสี่ยงโรคปริทันต์อักเสบ
- การป้องกันโรคปริทันต์อักเสบ
ในผู้ป่วยเบาหวาน
- บทบาทของทันตบุคลากรในการป้องกัน
โรคปริทันต์อักเสบในผู้ป่วยเบาหวาน

ความเสี่ยงของโรคปริทันต์อักเสบ

สาเหตุหลัก

- แบคทีเรีย
- คราบจุลินทรีย์

ปัจจัยเสี่ยง

- โรคเบาหวาน

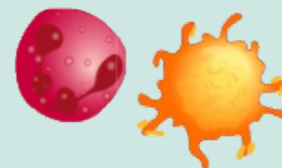

- การสูบบุหรี่

ตัวชี้วัดความเสี่ยง

- Obesity
- Poor nutrition
- Infrequent dental visits
- HIV
- Osteoporosis

ตัวบ่งชี้ความเสี่ยง

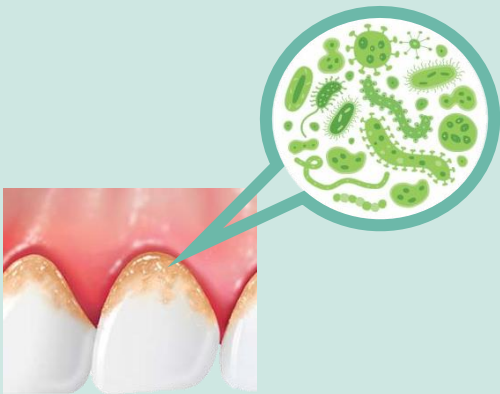
- มีประวัติเป็นโรคปริทันต์อักเสบ
- Bleeding on probing

ความเสี่ยงของโรคปริทันต์อักเสบ

สาเหตุหลัก

- แบคทีเรีย
- คราบจุลินทรีย์

ปัจจัยเสี่ยง

- โรคเบาหวาน

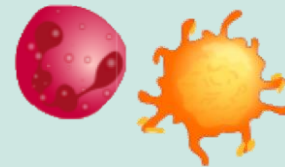

- การสูบบุหรี่

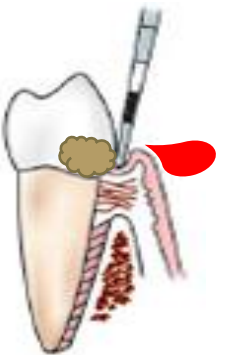
ตัวชี้วัดความเสี่ยง

- Obesity
- Poor nutrition
- Infrequent dental visits
- HIV
- Osteoporosis

ตัวบ่งชี้ความเสี่ยง

- มีประวัติเป็นโรคปริทันต์อักเสบ
- Bleeding on probing

- ประสิทธิภาพการทำงานของเซลล์ภูมิคุ้มกันลดลง
- แบคทีเรียก่อโรคมามากขึ้น
- เนื้อเยื่อปริทันต์อ่อนแอ

โรคเบาหวาน
ที่ควบคุมระดับ
น้ำตาลไม่ได้

โรคปริทันต์อักเสบ

- เชื้อโรคและสารสื่ออักเสบ แพร่กระจายผ่านกระแสเลือด > เพิ่มการอักเสบทางระบบ
- สารสื่ออักเสบขัดขวางการนำน้ำตาลจากเลือดเข้าสู่เซลล์ > น้ำตาลในเลือดสูง

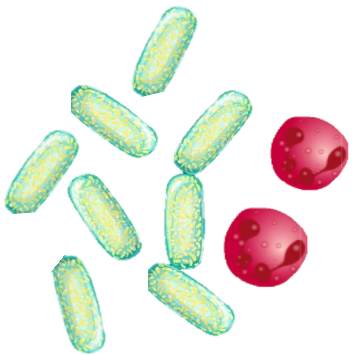
การสูบบุหรี่

4.8 เท่า

Torrunguang K., et al. (2005)

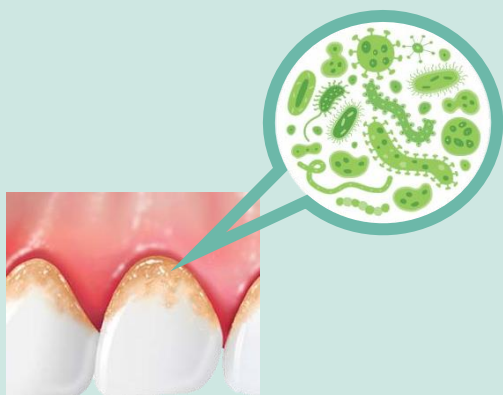
- ลดจำนวนและประสิทธิภาพการทำงานของเซลล์ภูมิคุ้มกันร่างกาย
- เนื้อเยื่อปริทันต์ถูกทำลายมากขึ้น
- หลอดเลือดหดตัว ลดการไหลเวียนเลือด

ความเสี่ยงของโรคปริทันต์อักเสบ

สาเหตุหลัก

- แบคทีเรีย
- คราบจุลินทรีย์

ปัจจัยเสี่ยง

- โรคเบาหวาน

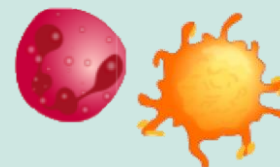

- การสูบบุหรี่

ตัวชี้วัดความเสี่ยง

- Obesity
- Poor nutrition
- Infrequent dental visits
- HIV
- Osteoporosis

ตัวบ่งชี้ความเสี่ยง

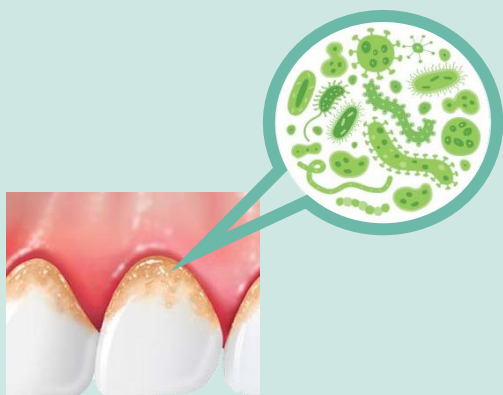
- มีประวัติเป็นโรคปริทันต์อักเสบ
- Bleeding on probing

ความเสี่ยงของโรคปริทันต์อักเสบ

สาเหตุหลัก

- แบคทีเรีย
- คราบจุลินทรีย์

ปัจจัยเสี่ยง

- โรคเบาหวาน

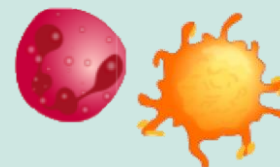

- การสูบบุหรี่

ตัวชี้วัดความเสี่ยง

- Obesity
- Poor nutrition
- Infrequent dental visits
- HIV
- Osteoporosis

ตัวบ่งชี้ความเสี่ยง

- มีประวัติเป็นโรคปริทันต์อักเสบ
- Bleeding on probing

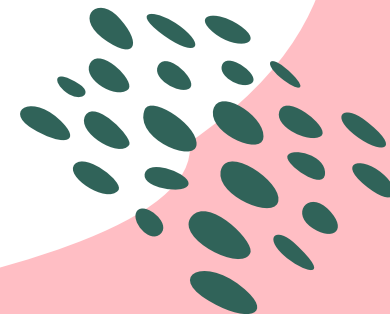
บทบาทกันตบุคลากร ในการป้องกัน โรคปริทันต์อักเสบ ในผู้ป่วยเบาหวาน

01 ควบคุมสาเหตุ
โรคปริทันต์อักเสบ

02 กำจัดสาเหตุ
โรคปริทันต์อักเสบ

03 ควบคุมปัจจัยเสี่ยง (โรคเบาหวานและการสูบบุหรี่)

04 ควบคุมตัวชี้วัดความเสี่ยง
โรคปริทันต์อักเสบ

การทำความสะอาดฟัน

ฟันแท้

ฟันยังดี ฟันยังดี @funyoungdee กรมอนามัย

แปรงฟัน 2-2-2 คืออะไร?

	ทำอะไร?	เพื่ออะไร?
2 ครั้ง	แปรงฟันวันละ 2 ครั้ง เช้า/ก่อนนอน	ลดการสะสมของ จุลินทรีย์ในช่องปาก
2 นาที	แปรงฟันนาน ครึ่งละ 2 นาทีขึ้นไป	ให้มั่นใจว่าแปรงได้ สะอาดและทั่วถึง
2 ชั่วโมง	งดกินอาหาร/เครื่องดื่ม อย่างน้อย 2 ชั่วโมง	ลดการเกิดจุลินทรีย์ และกรดในช่องปาก

ฟันเทียม

วิธีทำความสะอาดฟันเทียม

-

1. เตรียมภาชนะใส่น้ำ หรือผ้าขนหนูชุบน้ำไว้รองรับฟันเทียม เพื่อป้องกันการแตกหัก ถ้าทำขั้นตอนทำความสะอาด
-

2. ทำความสะอาดโดยใช้แปรงขนนุ่ม ร่วมกับน้ำสบู่อ่อนๆ แปรงทำความสะอาด ให้ทุกซอกทุกมุม

เลี่ยงการใช้ยาสีฟัน
เพราะยาสีฟันมักมีผงขัด ทำให้ผิวของฟันเทียม มีรอยขีดข่วนได้ง่าย คราบอาหารก็จะติดง่าย!

ใช้เม็ดฟู่สำหรับแช่
ทำความสะอาดฟันเทียม เป็นครั้งคราว
ถ้าใช้ฟันเทียมมานานจนมี คราบสีน้ำตาล คราบบุหรื หรือคราบอาหารที่ล้างไม่ออก

คณะทันตแพทยศาสตร์ | เครื่องช่วยแก้ไขฟันดี
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ | วิกิSELF CARE

การใช้อุปกรณ์เสริม

ไหมขัดฟัน

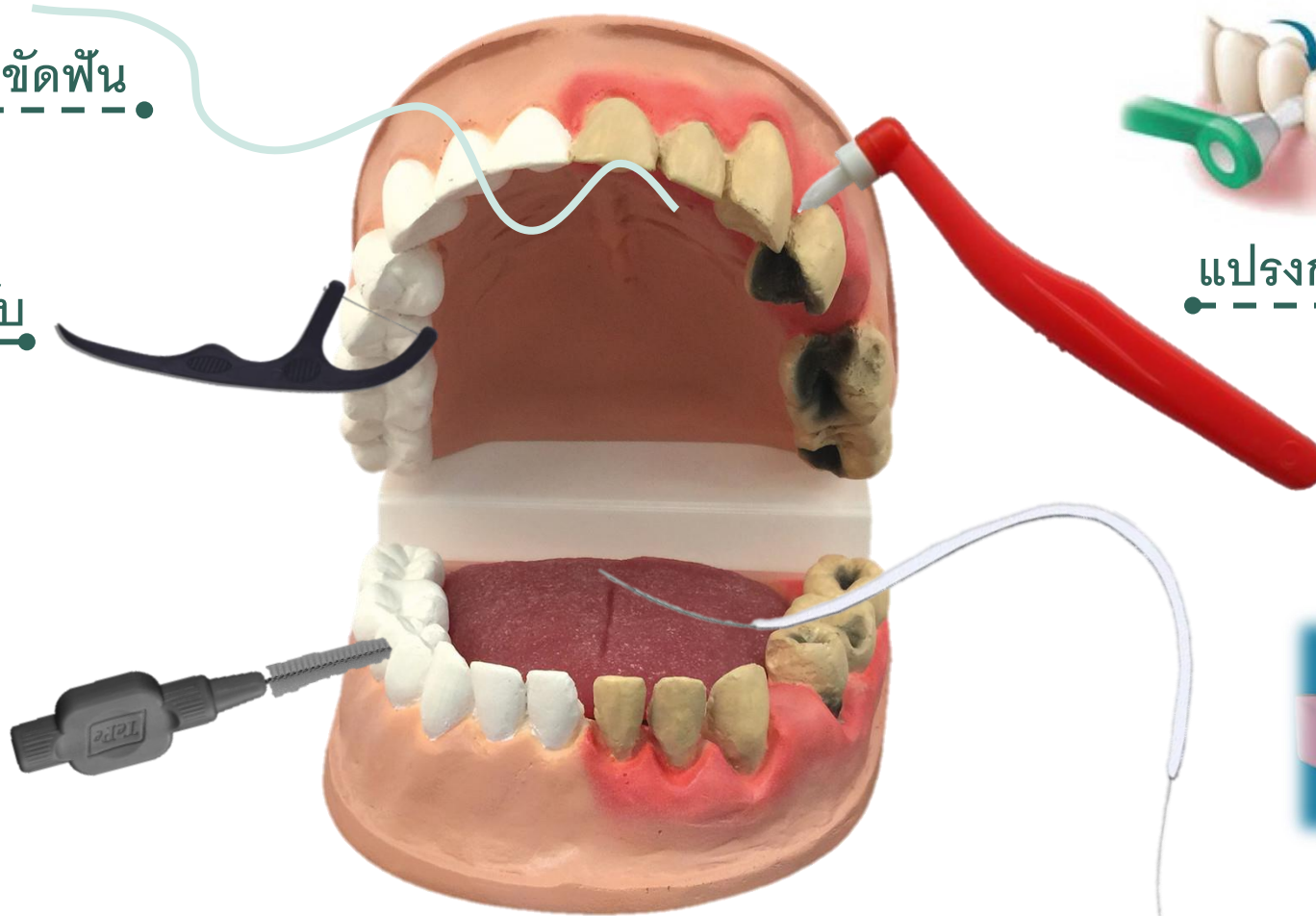
ไหมขัดฟันพร้อมด้ามจับ

แปรงชอกฟัน

แปรงกระจุกเดียว

Superfloss

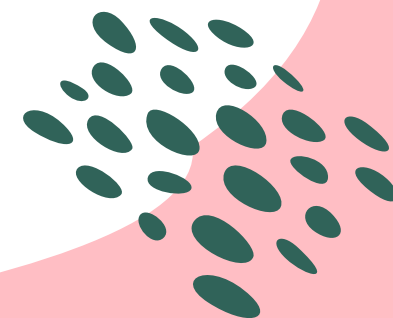
บทบาทกันตบุคลากร ในการป้องกัน โรคปริทันต์อักเสบ ในผู้ป่วยเบาหวาน

01 ควบคุมสาเหตุ
โรคปริทันต์อักเสบ

02 กำจัดสาเหตุ
โรคปริทันต์อักเสบ

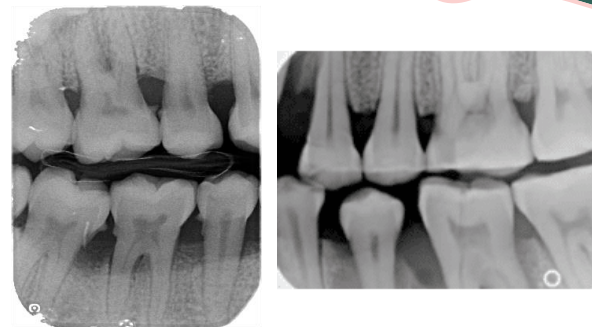
03 ควบคุมปัจจัยเสี่ยง (โรคเบาหวานและการสูบบุหรี่)

04 ควบคุมตัวชี้วัดความเสี่ยง
โรคปริทันต์อักเสบ

ขูดหินน้ำลาย

ตรวจ + X-ray

กำจัดสาเหต

การควบคุมอนามัยช่องปากเป็นอย่างดีสามารถลดการ
พัฒนาและการลุกลามของโรคปริทันต์ ([Suomi JD](#), 1971)

การคงสภาพ
(Maintenance)

ผู้ป่วยโรคปริทันต์อักเสบที่ได้รับการรักษาแล้วเข้าสู่โปรแกรม maintenance พบว่า
มีสภาวะปริทันต์ที่ดีและไม่มีการสูญเสียฟันเพิ่มในช่วง 6 ปี ([Axelsson P](#), 1981)

ผู้ป่วยโรคปริทันต์อักเสบที่สูญเสียเนื้อเยื่อปริทันต์ $\geq 50\%$ เมื่อรับการ
รักษาแล้ว maintenance สม่่าเสมอพบว่ามีสภาวะปริทันต์ที่ดีและไม่มี
การสูญเสียฟันเพิ่มในช่วง 6 ปี ([Lindhe J](#), 1984)

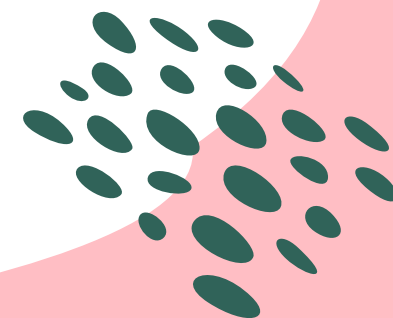
บทบาทกันตบุคลากร ในการป้องกัน โรคปริทันต์อักเสบ ในผู้ป่วยเบาหวาน

01 ควบคุมสาเหตุ
โรคปริทันต์อักเสบ

02 กำจัดสาเหตุ
โรคปริทันต์อักเสบ

03 ควบคุมปัจจัยเสี่ยง (โรคเบาหวานและการสูบบุหรี่)

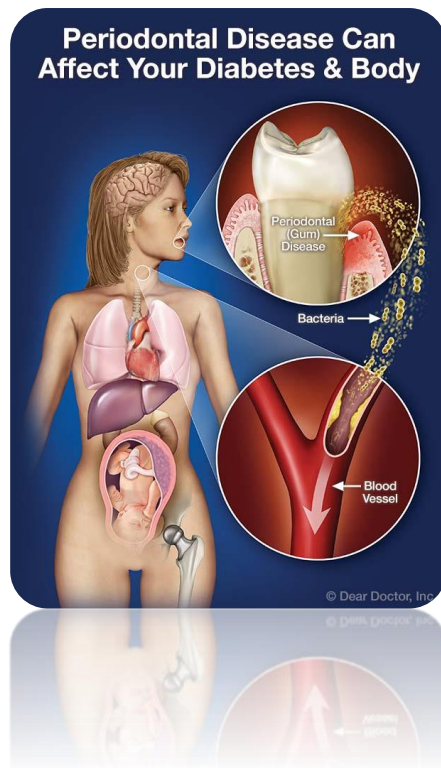
04 ควบคุมตัวชี้วัดความเสี่ยง
โรคปริทันต์อักเสบ

ควบคุมโรคเบาหวาน

ให้ความรู้เรื่อง
โรคเบาหวานและสุขภาพช่องปาก

ให้คำแนะนำในการพบแพทย์สม่ำเสมอ
และติดตามสภาวะโรคและยาที่ได้รับ

ควบคุมการสูบบุหรี่

ให้ความรู้และแนะนำการเลิกบุหรี่

ให้คำแนะนำหน่วยงานช่วยเหลือเลิกบุหรี่

**คู่มือ
ชวนเลิกบุหรี่**

ทีปส์ง่ายๆ บำบัดผู้ติดบุหรี่ได้
ด้วยหลัก **5A/5R**
แนวทางในการบำบัดผู้ติดบุหรี่
อย่างมีประสิทธิภาพ

5A	5R
Ask สอบถามข้อมูลเบื้องต้น ถึงพฤติกรรมการสูบบุหรี่	Relevance สร้างกิจกรรมเพื่อจูงใจเลิกบุหรี่ ให้สอดคล้องกับสิ่งที่เขาสนใจ
Advise ให้คำแนะนำถึง อันตราย ความเสี่ยง วิธีลด และเลิกบุหรี่	Risks ให้ข้อมูลเรื่องความเสี่ยง เพื่อให้ตระหนักถึง อันตรายจากบุหรี่
Assess ประเมินว่าติดบุหรี่เพราะ ความเคยชินหรือติดจริง ควรบำบัดรักษาด้วยวิธีใด	Rewards บอกข้อดีที่จะได้รับ จากการเลิกสูบบุหรี่
Assist ช่วยเหลือและสร้างแรงจูงใจ ในการบำบัดรักษา	Road blocks ลองค้นหาอุปสรรคและปัญหา ที่ทำให้ไม่สามารถเลิกบุหรี่ได้ พร้อมให้คำแนะนำ
Arrange follow up การติดตามผลทั้งระหว่าง การรักษาและหลังการรักษา	Repetition ทำซ้ำๆ นึกให้น่าบำบัด รักษาอย่างต่อเนื่อง จนกว่าจะเห็นผล

"โครงการ 3 ล้าน 3 ปี เลิกบุหรี่ทั่วไทย เทิดไท้องค์ราชัน" (พ.ศ. 2564-2566)
สนับสนุนโดย: "ศูนย์ quitforu.org" หรือ ติดต่อได้ที่ "โรงพยาบาลเป็นมิตรกับผู้ป่วย (พ.ศ. 63)" findanubol.com

**DENTIST
HERO**

dentist-hero.com

[DentistHero](https://www.facebook.com/DentistHero)

[@DentistHero](https://www.instagram.com/DentistHero)

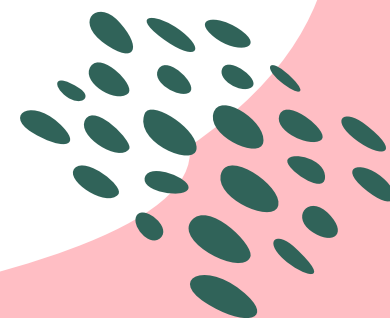
บทบาทกันตบุคลากร ในการป้องกัน โรคปริทันต์อักเสบ ในผู้ป่วยเบาหวาน

01 ควบคุมสาเหตุ
โรคปริทันต์อักเสบ

02 กำจัดสาเหตุ
โรคปริทันต์อักเสบ

03 ควบคุมปัจจัยเสี่ยง (โรคเบาหวานและการสูบบุหรี่)

04 ควบคุมตัวชี้วัดความเสี่ยง
โรคปริทันต์อักเสบ

+

THANK YOU

For your attention

